

Spis treści

- 13 Wstęp
- 19 **UPIORNA DEKADA**
Eseje o stereotypach na temat Żydów, Polaków,
Niemców, komunistów i kolaboracji 1939–1948
- 25 Wstęp
- 27 Od Autora
- 31 „TEN JEST Z OJCZYZNY MOJEJ...”, ALE GO NIE LUBIĘ
*O tym, że antysemityzm rozpowszechniony w czasie okupacji
wśród polskiego społeczeństwa był również przyczyną,
dla której Niemcy tak brutalnie i bezwyjątkowo mordowali Polaków,
którzy pomagali Żydom · 46*
*W jakich okolicznościach zabijano Żydów
i czy coś z tego dla nas wynika? · 55*
- 65 „JA ZA TAKIE OSWOBODZENIE IM DZIĘKUJĘ I PROSZĘ ICH,
ŻEBY TO BYŁ OSTATNI RAZ”
- 93 CENA STRACHU
- 113 O KOLABORACJI
- 131 Posłowie

137 SĄSIEDZI

Historia zagłady żydowskiego miasteczka

- 143 O czym jest ta książka?
150 Źródła
159 Przed wojną
164 Okupacja sowiecka, 1939–1941
170 Wybuch wojny sowiecko-niemieckiej i pogrom w Radziłowie
183 Przygotowania
188 Kto mordował Żydów?
196 Mord
205 Rabunek
208 Biografie intymne
213 Anachronizm
216 Co zostało zapamiętane?
219 Odpowiedzialność zbiorowa
223 Nowe podejście do źródeł
225 Czy można być równocześnie prześladowcą i ofiarą?
230 Kolaboracja
239 Zaplecze społeczne stalinizmu
242 Potrzeba nowej historiografii
245 Słowo od rabina z Jedwabnego
247 Fotografie

289 WOKÓŁ SĄSIADÓW

Polemiki i wyjaśnienia

- 291 Wstęp
295 MORD „ZROZUMIAŁY”?
311 PODUSZKA PANI MARX
321 JESZCZE JEDNA POLEMKA Z TOMASZEM STRZEMBOSZEM
327 JEDWABNE, 10 LIPCA 1941 – ZBRODNIA I PAMIĘĆ

353	A JEDNAK SĄSIEDZI
379	NIE PRZERYWAJMY EKSHUMACJI W JEDWABNEM
389	AUTOR <i>SĄSIADÓW</i> PRYZNAJE SIĘ DO POMYŁKI
395	ANTONIEMU SUŁKOWI W ODPOWIEDZI
409	POSTAWA HIERARCHII KATOLICKIEJ W ODNIESIENIU DO ZBRODNI W JEDWABNEM
415	TROCHĘ SZKODA, ŻE „NIE PISZE SIĘ HISTORII, CHODZĄC PO BARACH...”
427	Posłowie
433	STRACH Antysemityzm w Polsce tuż po wojnie Historia moralnej zapaści.
439	Wstęp „Nie wiem, czy jakiś człowiek poza granicami Polski pojmie i zrozumie...”
449	Rozdział 1 Ile milionów chrześcijan widziało z bliska mękę trzech milionów żydowskich współobywateli?
477	Rozdział 2 „Moszek, to ty żyjesz?” <i>Przemoc antyżydowska</i> · 480 <i>Antyżydowskie nastawienie lokalnej administracji</i> · 500 <i>Pogrom, którego nie było</i> · 508 <i>Przejmowanie żydowskiej własności przez osoby prywatne</i> · 515 <i>Przejmowanie żydowskiej własności przez lokalną administrację i urzędy państwowe</i> · 524 <i>Dochodzenie sprawiedliwości za zbrodnie przeciwko Żydom popetnione w czasie okupacji</i> · 532 <i>Dyskryminacja Żydów w dziedzinie zatrudnienia</i> · 541 <i>Antysemityzm wśród dzieci</i> · 548

- 561 Rozdział 3
„Doszedłem do szofera i powiedziałem mu, że mamy Żydów
i chcemy ich wywieźć, aby ich zabić”
Mord rytualny · 564
Smak czereśni · 569
Dezorganizacja służb porządkowych · 572
„Wyjaśniam, że krew na moim ubraniu...” · 575
Postawa władz i stróżów porządku publicznego · 581
Na mieście · 585
Beznamiętne morderstwa · 588
„Matka i tak nie żyła już, więc dziecko by płakało” · 593
Mordowanie Żydów z braku innych zajęć · 597
Morderstwa na stacjach kolejowych · 601
- 607 Rozdział 4
„Nastroje w masach są na ogół dość negatywne”
W jaki sposób klasa robotnicza zareagowała na pogrom kielecki · 608
*Diagnoza przyczyn antysemityzmu i brak reakcji władz
partyjno-rządowych* · 610
Reakcje kleru katolickiego · 618
*Oświadczenie prymasa Hlonda i memoriał o pogromie kieleckim
biskupa Kaczmarka* · 626
Reakcje na pogrom kielecki środowiska polskiej inteligencji · 641
Czy pogrom kielecki wybuchł w następstwie prowokacji? · 649
Smak żydowskiej macy · 655
- 661 Rozdział 5
„Pamiętaj, że jesteś dzieckiem z dobrego domu”
Retoryka wyobcowania · 663
*Co zostało odnotowane na temat mordowania Żydów
na Podlasiu* · 666
Kuchenne schody · 671
Problemy z mówieniem o zjawiskach nie do pomyślenia · 676

- 683 Rozdział 6
„Co ty mi będziesz opowiadała, psiakrew,
wszyscy Żydzi są komunistami!”
Polemika ze stereotypem · 683
Kontekst międzywojenny · 686
*Co o Żydach myśleli w czasie wojny i tuż po wojnie
przywódcy ZSRR* · 694
*Żydowski Komitet Antyfaszystowski i Czarna Księga
Rosyjskiego Żydostwa* · 702
Żydzi w PPR · 707
Frakcja PPR w CKŻP · 713
Kooptacja radykalnych nacjonalistów · 719
Żydzi w aparacie represji · 724
Podsumowanie · 732
- 737 Epilog
„Józefowo, ja jeszcze żyję”
- 759 Podziękowania
- 763 **ZŁOTE ŻNIWA**
**Rzecz o tym, co się działo
na obrzeżach Zagłady Żydów**
Książka napisana we współpracy z Ireną Grudzińską-Gross
- 769 Wstęp i podziękowania
- 773 Co widzimy na zdjęciu
- 777 O potrzebie nazywania
- 781 O tym, że „przejmowanie” własności żydowskiej
miało wielu zwolenników
- 787 Zdjęcia i dokumentacja Zagłady

- 790 Co się działo na terenie obozów zagłady zaraz po wojnie
- 797 Gospodarność
- 799 Eksploatacja obozów zagłady przez okoliczną ludność podczas wojny
- 808 Przejmowanie żydowskiej własności przez zwykłych ludzi
- 812 Uwagi na temat mordowania Żydów przez ludność miejscową
- 816 O mordowaniu Żydów przez chłopów na Kielecczyźnie
- 823 Znaczenie poznawcze „gęstego opisu”
- 825 Próba normalizacji
- 827 Zbliżenie: scena zbrodni
- 833 Konkretni ludzie
- 836 Dlaczego obrzeża Holokaustu są ważne
- 838 Komu eksploatacja Żydów przynosiła korzyści
- 843 Co ludzie mówili na temat własności żydowskiej i jak to należy rozumieć
- 846 O pewnej odmianie postawy patriotycznej
- 849 Polowania na Żydów
- 855 Uprzedmiotowanie Żydów
- 860 „Szmalcowanie”
- 864 Ukrywanie Żydów za opłatą
- 867 Zbliżenie: w którym większość ukrywającej się żydowskiej rodziny przeżyła wojnę
- 872 Nowe reguły postępowania
- 875 Opinie rzeczoznawców
- 879 A co na to Kościół katolicki?
- 885 *Hypocrite lecteur, mon semblable, mon frère*
- 891 Posłowie: Historia rubinowego pierścionka z obozu Kozielsko-Bełżec

- 895 SPRAWCY, OFIARY I INNI
- 903 ŻYDZI JAKO POLSKI PROBLEM?
A DLACZEGO NIE CZĘŚĆ POLSKIEJ HISTORII?
- 915 CZY ZAGŁADA JEST ICH HISTORIAŁĄ CZY NASZĄ?
Plaidoyer w przedmiocie ustanowienia w Polsce
„miejsca pamięci” poświęconego Zagładzie
- 935 Bibliografia
- 957 Wykaz skrótów
- 961 Nota wydawcy